

[Thestrup.]

dette høje ting og måske navnlig den høje regering om grundlovens § 46, stk. 2:

„Ingen udgift må afholdes uden hjemmel i den af folketinget vedtagne finanslov eller i en af folketinget vedtaget tillægsbevillingslov eller midlertidig bevillingslov.“

Jeg har over for det høje ting i august i år fremhævet, at den bevillingspraksis, vi har med afholdelse af udgifter på forventet efterbevilling, i sig selv ikke er uden betænkelighed, idet den dårligt forliges med grundlovens ord, og at den i det mindste må tilsige de pågældende ministre at holde sig inden for, hvad finansudvalget har godkendt. Enhver overskridelse er ikke alene dårligt forligelig med, men stridende mod grundlovens ord.

Vi kan vist alle se nødvendigheden af, at folketinget står meget stærkt på sin absolute bevillingsret. Alle, der kender lidt til politisk historie, ved, hvorledes folketingets bevillingsret i vort parlament som i andre parlamenter har været det middel, hvorved man gennemtvang folkets indflydelse på landets styre. Jeg vil gerne sige det så stærkt, jeg kan, at hvis denne magt over anvendelsen af statens midler går fra dette ting over til administrationen, så svigtes på et afgørende punkt folkestyrets idé.

Så vil man måske sige, at noget sådant har der jo slet ikke været tale om, hverken i denne sag eller i andre. Der har været nogle overskridelser af bevillinger og nogle, måske nok lidt vel vidtgående fortolkninger af, hvad man mente var bevillingsmyndighedernes hensigt, men ikke andet. Hertil vil jeg svare, at hvis vi ikke straks griber ind, kan vi komme til at stå over for en svækkelse af det klare standpunkt, at det er folketinget og folketinget alene, der har bevillingsretten — i virkeligheden et af forfatningens hovedpunkter.

Finansudvalget har gang på gang i de senere år været stillet over for overskridelser af bevillinger. De senere års stærkt stigende lønninger og priser har bevirket,

at de beløb, som et byggeri beregnedes til, sjældent har kunnet holdes, når det har strakt sig over mere end en ganske kort periode. Jeg erkender, at disse overskridelser ikke har været lette at forudberegne — eller vel rettere sagt, at det ikke har været let at forudberegne, at der kom overskridelser. Det har også ikke så sjældent vist sig, at der kom overskridelser, fordi der, når man var gået i gang med byggeriet, viste sig udgifter, som man ikke havde regnet med, enten ved en fejltagelse, eller fordi mangler af en eller anden art ikke i tide var blevet opdaget.

Jeg kan naturligvis se, at den slags overskridelser kan forekomme uden nogens skyld, og uden at der behøver at foreligge nogen hensigt fra ministres eller embedsmænds side til at lokke finansudvalget til at gå med på bevillinger, som det egentlig ikke var dets hensigt at gå med på.

Men der er grænser. Når en ombygning af en lejlighed bliver beregnet til at skulle koste 28.350 kr. og der så kommer en overskridelse på 54.400 kr., så er denne grænse efter min mening overskredet. Jeg henviser til anmærkningerne til tillægsbevillingslovsforslaget for finansåret 1961-62 i Folketings-tidende 1961-62, tillæg D. sp. 4275-78. Jeg indrømmer, at dette er et særlig grelt eksempel, men der har været mange overskridelser, som ikke burde have været der.

Vi har jo i finansudvalget, hvad bevillinger til byggeri angår, den praksis, at vi først får en ansøgning om at bevilge projekteringsudgifter. I langt de fleste tilfælde følges den af en bevilling til selve byggeriet, og når dette er færdigt; står vi ofte over for en bevilling til inventar. Det må være en ufravigelig regel, at projekteringsudgifterne ikke giver ret til på nogen måde at gå videre med projektering end i ansøgningen angivet og navnlig ikke til at gå over til en projektering af en helt anden art og et helt andet omfang end bevilget. Jeg henviser herom til den beklagelige sag vedrørende de 800.000 kr. til kunstmuseet.

Det må være en ufravigelig regel, at det